

MALE NOVICE.

Ishajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 20 v. — Po pošti se list ne pošilja

Crna sreda za Nemce.

Včeraj, sredo dne 25. junija so novi nemški delegati pod vodstvom Erzbergerja podpisali mir. Nemški časopisi imenujejo to sredo „črno sredo“. Ko je v nemški narodni skupščini ministrski predsednik naznanil, da nemškemu narodu nič drugega ne preostaja, nego podpisati mirovno pogodbo, je zavladala v parlamentu velika žalost

in razburjenje ob enem. Jokale niso samo žene na galerijah, temveč tudi moški, poslanci in drugi. Ihtenje, kakor ob kakem pogrebu, se je slišalo po dvorani. S tem dnem je menda za vedno pokopana ona velika moč nemškega naroda, o kateri je sanjaril Bismark, Viljem, Hindenburg in naši — nemčurji.

Nemci zažgali francoske zastave.

Ko so v Berolinu doznali, da morajo vrniti Francozom vse trofeje (zastave in enako uplenjeno blago) iz leta 1870—1871 in 1914—1918, se je podalo dne 23. junija kakih 200—300 vo-

jakov in večje število dijakov v orožarno „Unter den Linden“, kjer so shranjene trofeje. Zanesli so jih pred spomenik Friderika Velikega, jih polili z bencinom in zažgali.

Sprehod od Maribora do Špilja.

Lep kraj so Slovenske gorice z mestom Mariborom vred, od narave bogato oblagodarjen. Žal, da so Nemci prej spoznali to ugodnost in z vsemi sredstvi delovali in še delujejo, da pokažejo svetu nemški značaj teh krajev, dasi je ljudstvo samo vseskozi slovensko, dasi tuintam bolj ali manj prepojeno z nemškim duhom.

V Mariboru lezejo počasi slovenski napisi na dan. Imeti pa moramo kljub napisom v rokah natančen seznam tvrdk, kjer veje tudi slovenski duh. Za uničenje modrega plevela, ki ga je zadnji čas precej opaziti v mestu, bi bili dobro sredstvo slovenski znaki na prsih zavednih Slovencev. Stvar je prav zanimiva, združena z različnimi prijetnimi in tudi razburljivimi dogodki. Nestirnosti ni treba kazati, pač pa se jo lahko — opazuje!

Zunaj Maribora vidim opekarno in gostilno z nemškim napisom. Taka večja podjetja naj bi država enostavno zaplenila v svojo korist in — valuta bi se kmalu dvignila. Lep slovenski napis se nahaja na orožniški postaji v Lajteršberku. Naše gostilne — če jih smem imenovati naše — so pa jako počasne. Samo zamazani nemški napisi. Na mizah najdemo še vedno „Marburgerco“ in navadno ti postreže le nata-

karica v slov. jeziku, ker se gospod in gospa nista mogla priučiti jezika bindišarskih pavrov.

V gostilni predno zavije cesta v Spod. Sv. Kungoto, sem čul nemško kramljanje. Saj je nemščina za nekatere tako srčkana!

Pesniško pošto predstavlja pečat iz pesniškega dvora z napisom „Pössnitzshofen“. Nabilniki so še iz časov rajne Avstrije. Slovencem v Pesnici je žal, da jim ni postavila Südmarka šole, ki bi bila danes tu prav potrebna.

Prašna cesta nas po dveh urah mimo nekaj nezavednih gostilen dovede v Št. Ilj — to dično našo postojanko, brez katere ne bi imeli danes Špilja in železniške proge do Radgone. Z veseljem obišče človek ta kraj, ki ga spominja na trde boje, ki so jih bojevali vrli Št. Iljčani za našo jugoslovansko stvar. Veselili smo se, ko so poročali o vspehih, a tudi žalostili z njimi, ko so nam razkrivali rane, ki jim jih je sekala nenasitna Südmarka. Danes imajo hrabri borilci lepo zadoščenje!

Še pol ure po cesti med sadnim drevjem, pa smo v Špilju, močno ponemčenem kraju. Prejšnji rod je govoril slovenski, sedanji pa nemškutari. V cerkvi se prebere le evangelij slovensko. Že radi vojaštva bi bilo pa želeti, da bi bil po sv. maši vsaj kratek slovenski govor. V veliki noči je bil pred sv. mašo najprvo slo-

venski in potem nemški govor. Večje število posameznih Slovencev srečamo notri do Lipnice. Da bi imeli tudi mi lahko jezikovne otoke do Gradca, je pa itak znano.

Slovenci pri Špilju bi dobro naredili, ako ostanove narodno slovensko društvo, ki bi s petjem, knjigami in časopisi budilo zaspalo slovensko zavest. Ali ne bi bilo to bolje, kakor da se podpirajo nam tuje gostilne, ki nimajo niti enega slovenskega lista, pač pa samo zloglasno Marburgerco.

Slovenski javni lokali naj imajo slovenske napise na hišah, v hišah slovenske liste, notri naj se zbirajo prispevki za različne narodne, dobrodelne namene. Po tem se bo ravnala naša sodba. Toraj! ...

Pridem še: nekaterim dobrodošel, drugim pa — nebodigatreba.

Nekaj o Nemcih v Studencih.

Kako nemščino lomijo „Nemci“ v Studencih pri Mariboru, svedoči naslednji dopis, ki ga je dobil obč. urad v Studencih:

„Löbl. Gemeindeamt

Brunndorf

Laut Zuschrift der Bezirkshauptmanschaft Marburg vom 30 Mai 1919 Zahl 898/pres 1919. der Konfiscirten Gegenstände. der Sängerrunde in Brunndorf zur Kenntnis Ferdinand Piantschitsch Wurde von der Landesregierung Leibach die Entscheidung getroffen das Gemeindeamt Brunndorf zu verständigen die Beschlag nanten Einrichtung u. Inventar Gegenstände zu verabfolgen Sobald der den Beweis erbringt das die genanten Inwentar Gegenstände Eigentum der genanten sind. Zur Beweis der Warheit bitte ich die Herrn Vorstände des Vereines Obman der Kindergartenleitung Obman der Bauernrunde um zum Bestätigen das die genanten Einrichtungen Gegenstände u Inwentar nimals Eigentum eines Vereines wahren sondern lediglich von Ankauf u. Anschaffung jedes einzelnen Sänger sein Vermögen ist. wofür Piantschitsch für das Haftete. Brunndorf am 15 Juni 1919

Ferdinand Piantschitsch.

Karl Mayer

August Muster

Spored

slavnostij v proslavo Vidovega dne, katero priredi mestno poveljstvo v Mariboru s sodelovanjem vojaške godbe in moškega pevskega zbora pod vodstvom g. deželnosodnega svetnika Oskar Dev.

1. Dne 28. junija je vojaški praznik za celo garnizijo Mariborsko.

2. Na predvečer dne 27. junija t. l. ob 20. uri vojaški mirozov z godbo in pohod po glav-

nih ulicah po mestu in sicer: Od domobranske vojašnice po Meljski, Bismarkovi ulici mimo okr. glavarstva po Grajski, Gosposki ulici na Stolni trg, po Župnijski (Pfarrhofgasse), Schmidererovem drevoredu in Koroški cesti na Glavni trg, po Vitrinjski ulici, Grajskem trgu, Tegetthofovi ulici v vojašnico. Med pohodom se priredijo serenade pri stanovanju g. generala Maister-a, pred okr. glavarstvom, pred knezoškofijsko palačo in rotožem. Serenado izvaja vojaška godba in pevski moški zbor.

3. Dne 28. junija ob 6. uri rano slovesna budnica z vojaško godbo in pohod po mestu v istem vspredu kakor na predvečer dne 27. junija brez izvajanja serenad.

4. Ob 9. uri predpoldne slovesna sv. maša franč. cerkvi.

5. Od 11.30 do 12.30 minut promenadni koncert v mestnem parku, katerega proizvaja vojaška godba.

Grofa Stürgkh in Fünfkirchen še vedno gospodarja Radgone.

Radgona, 25. junija.

Veliko pozornost vzbuja dejstvo, da deželna vlada v Ljubljani tako vrlo sčiti dva nemška grofa, ki sta vodje okr. glavarstva v Radgoni. To sta grofa Stürgkh in Fünfkirchen. Ne eden ne drugi ne razume ne besedice slovenski. Oba sta zaupnika vsenemštva. Tukaj hočeta ostati samo radi tega, ker vesta, da jima gre pod jugoslovansko vlado desetkrat bolje kot pod nemško. Tudi župan Radgone je še Nemec. Vlada boža Nemce in nemčurje in noče prav nič slišati, da bi dala Radgoni slovenske uradnike in župana. Oj, ta Ljubljana!

Italijani najhuši naši nasprotniki.

Dr. Brejc, ki se je te dni vrnil iz Pariza, je izjavil, da so Italijani v svetu desetorice zahtevali, naj Jugoslovani izpraznijo celo Koroško. Konferenca pa tega predloga ni sprejela, temveč je določila, da se Koroška razdeli v slovenski („A“) in nemški („B“) del.

Nemčija potopila svoje brodovje.

V mirovnih pogojih, katere je ententa narekovala Nemčiji, je bilo določeno, da preide tretjina nemškega vojnega brodovja po podpisnem miru avtomatično ententi. Pondeljek popoldne, ko je Nemčija brzojavno javila v Versailles, da sprejme ententine mirovne pogoje, je izdal poveljnik nemškega vojnega brodovja admiral Reuter povelje, da mornarji potopijo nemško brodovje, da ne pride v ententino oblast. Potopljenih je bilo nad 500 raznovrstnih vojnih

ladij, kojih tonaža znaša pol milijona ton. Potopljene ladje, kojih vrednost se ceni na dve milijardi mark predvojne cene, leže v globočini 60 metrov. Strokovnjaki upajo, da bo možno v enem letu dvigniti vse potopljene ladje. Ob pol 5. uri popoldne je izginil z morske gladine zadnji nemški dreadnought. Nepoškodovana je ostala samo velika vojna ladja „Baden“, na kateri vihra ponosno angleška zastava. Nemškega brodovja, up in ponos oholega cesarja Viljema in celega nemškega naroda, ni več — počiva na dnu morja.

Razne novice.

Nova maša. V nedeljo, na praznik sv. apostolov Petra in Pavla bo daroval v Marijanišču v Veržaju pri Ljutomeru prvo slovesno sv. daritev č. g. Jožef Radoha, salezijanski novomašnik, doma iz Prekmurju.

Proslavitev. Dne 12. julija t. l. (sobota) se bo, kakor nam poročajo od merodajne strani, kakor po vsej ostali državi, tudi po vsej Sloveniji praznoval Petrov dan kot rojstni dan Njegovega Veličanstva kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev, Petra I. Darovale se bodo slovesne sv. maše, katerim bodo prisostvovali oblasti ter zastopstva avtonomnih korporacij, po sv. opravi pa bodo državna oblastva sprejemala vdanostne izjave in častitke. Ker bo po intencijah Njegovega Veličanstva letošnji blagdan kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev posvečen dobrodelnosti na korist vojnim invalidom vse naše države, se bodo vršile posebne priredbe, o čemer bomo bližje poročali v kratkem.

Gledališka predstava. SKSZ „Družabni klub“ priredi v soboto, dne 28. junija ob pol 20. uri zvečer v dvorani „Katol. delavskega društva“ v Mariboru (Floserjeva ulica št. 4) Moč uniforme, burka s petjem v 3 dejanjih. Blagajna se odpre ob 19. uri zvečer. Cene prostorov: I. vrste 5 K, II. vrste 3 K, III. vrste 2 K. Stojišča 1 K. Predprodaja vstopnic v tiskarni sv. Cirila.

Skupina vajencev ISZ ima vsak petek od pol 7 do pol 8 ure zvečer pouk v slovenščini v Floršarjevi ulici št. 4. Vsi obiskovalci tega tečaja si naj do prihodnje ure priskrbijo knjigo „Moje prvo Berilo“, ki se dobi v trgovini Weixl, na Glavnem trgu in stane 3 krone.

Pouk v francoščini. Začetniki za 3mesečni francoski tečaj, naj se oglasijo v Cirilovi tiskarni. Pouk bo vsako pondeljek in sredo. M.

Osebna vest. Jernej Kladnik, carinski oficijal v Ljubljani, je premeščen k carinarni v Mariboru.

Naš poslanik v Belgiji. Ker je Belgija priznala naše kraljestvo, je vlada brzojavno naročila našemu poslaniku za Belgijo, Govi Marinkoviču, ki se je mudil v Parizu, naj takoj odpotuje v Bruselj in poda belgijskemu kralju svoja poverilna pisma.

Mariborski okrajni šolski svet ima prihodnjo sredo, dne 2. julija ob 15. uri na okrajnem glavarstvu sejo. Na vsprejeto so ternopredlogi za nastavljanje učnih moči na šolah Leitersberg-Krčevina, Št. Ilj, Kamnica, Gornja Sv. Kungota, Svečina, Rače, Šmartno, Selnica ob Dravi, Sv. Lovrenc na Pohorju, Slivnica itd., imenovanje krajnih šol. ogledov, razpustitev krajnih šolskih svetov, premestitev učiteljskega osebja iz službenih ozirov, začasno nameščenje.

Vinarski odsek za Slov. Štajer ima prihodnjo nedeljo, dne 29. junija ob 11. uri v vinarski in sadjarski šoli v Mariboru svojo prvo sejo. Člani tega odseka so gg.: Puklavc, Žnidarič, Goričan, Priol, Zupanc, Pušenjak, Lesničar, Robič, Žebot, Jánežič, Šmalčič, Petovar, Košar, Brenčič, Novak Peter, Zemljič, Ferlinc, Čížek Josip in Dragotin Novak.

Brzovlak Ljubljana (Zagreb)—Dunaj. Te dni je vpeljala južna železnica na progi Ljubljana—Dunaj nov brzovlak št. 5/a in 6/a; prvokrat je odpeljal brzovlak z Dunaja dne 25., iz Ljubljane dne 26. junija 1919. Odhod vlaka št. 5/a z Dunaja ob 20.30, iz Gradca ob 1.42, iz Maribora gl. k. ob 3.01, iz Celja ob 4.07, iz Zidanega mosta ob 4.43, prihod v Ljubljano gl. k. ob 5.57; v Zidanem mostu ima ta vlak takojšnjo zvezo z brzovlakom št. 512 v Zagreb (prihod ob 7.10) in Zemun prihod ob 18.00). — Odhod vlaka št. 6/a iz Ljubljane gl. k. ob 23.40, iz Zidanega mosta ob 0.54; prihod v Celje ob 1.24, v Maribor gl. k. ob 2.31, v Gradec ob 4.34, na Dunaj ob 10.20; na Zidanem mostu ima ta vlak zvezo z Zemuna (odhod ob 11.30) in Zagreb (odhod ob 20.05). Ta brzovlak ima direktne vozeve I., II. in III. razreda za relacijo Ljubljana—Dunaj, direktni voz I. in II. razred za relacijo Zagreb—Dunaj in spalni voz za relacijo Zemun—Dunaj.

Cena mesu nižja. Ker je cena živini padla, odreja mestni magistrat v smislu § 51. o. r. sledeče najvišje cene za meso, ki stopijo v veljavo v soboto 28. t. m. in sicer: za prvovrstno goveje meso 15 K za 1 kg, za drugovrstno goveje meso 13 K za 1 kg, za telečje meso prve vrste 12 K za 1 kg, za telečje meso druge vrste 10 kron za 1 kg. Te cene mora vsak mesar imeti pritrjene na vidnem mestu. Prestopki se bodo strogo kaznovali.

Ameriška pomoč za otroke v Mariboru. Kakor smo že objavili, se izdajajo te dni nakaznice za prehranilne dodatke, ki jih je poslala Amerika. Izdajal se bo kakao, riž, sladkor in mleko. Ti dodatki imajo precejšnjo vrednost in izdajali se bodo brezplačno, le za plačilo stroškov za vozino, dovoz in drugih pobiral se bo od vsakega otroka znesek 4 K, ki se mora položiti pri sprejemu nakaznice proti potrdilu. Mleko se bo izdajalo od pondeljka dne 30. t. m. naprej v mlekarni Bernhard. Na vsakega otroka odpade pri-

bližno pol litra. Natančna množina se bo določila šele po preskušnji. Izdaja drugih živil se vrši v šoli v Elizabetini cesti št. 14. Dnevi izdaje se bodo v prihodnjih dneh pravočasno objavili.

Pačenje slovenščine. Mnogi so si dali delati nove napise. Med temi je toliko spak, da je res škoda dela. Zakaj se Nemci in nemčurji, ki bi sedaj radi postali Jugoslovani, ne ponižajo in ne vprašajo kakega slovenskega izobraženca za svet, kako se naj glasi napis?

Nonner, Holzinger in Sorko so imena onih mariborskih nemških in nemškutarskih pleskarjev in slikarjev, ki so bili nekoč člani vseh mariborskih nemških bojnih društev, poslednji Sorko (menda Zorko) je baje še celo krepko sodeloval pri znanem napadu in pretepu v Ptuj ob priliki tamošnje sokolske slavnosti. Ta troperesna deteljica zdaj pridno havzira pri mariborskih obrtnikih in trgovcih, da izgotovi čim največ napisov — seveda v spakedrani slovenščini. Tudi slikar in pleskar Wergles v Ribiški ulici še vedno maže svoje spakedrano ime na napisih, mož pač noče biti slovenski Brglez, ker si še vedno domišljuje, da so njegovi pradedi posedali na medvedovih kožah v tevtoburških gozdovih.

Anglo-avstrijska banka (podružnica Maribor) razglasa svoje občne zборе in druge razglase le samo v vsenemški „Marburger Zeitung.“

Živnostenska banka v Pragi zvišuje svojo delniško glavnico od 120 na 160 milijonov z izdajo 200.000 novih delnic a K 200 nominale. Rok za upisovanje je določen do 6. julija 1919. Prijave sprejema Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Mariboru, Celju, Celovcu, Splitu, Sarajevu, Trstu in Gorici.

Koliko lesa potrebuje časopis? Eden najbolj poznanih industrijalnih in trgovskih predmetov je papir. Silovito mnogo papirja se porabi za časopise in knjige. Na svetu je kakih 30.000 dnevnikov, in nekateri izmed njih se tiskajo dnevno približno milijon ali več iztisih. V tem številu niso uračunani oni časopisi, ki izhajajo enkrat ali dvakrat na teden. Poleg tega zagleda vsak dan nad 200 večjih ali manjših knjig beli dan. Kot je znano se papir za časopise dobiva iz lesene mase. Da se dobi dovolj papirja za omenjenih 30.000 dnevnikov in 200 knjig, je potrebno vsak dan en tisoč ton lesene mase, katero kuhajo iz drevja. Na leto znese to 365.000 ton lesene mase ali 730.000.000 funtov. Da dobi papirna industrija te ogromne količine papirja morajo vsako leto posekati cele gozdove. Samo ameriški dnevniki porabijo letno 900 milijonov kubičnih metrov lesa iz katerega delajo papir.

Državna posredovalnica za delo podružnica za Maribor in okolico. V preteklem tednu (od 16. junija do 21. junija) je iskalo delo 86 moških in 29 ženskih delavnih moči. Delodajalci so

iskali 109 moških in 50 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 31. Od 22. febr. 1919 do 21. junija 1919 je iskalo delo 2016 delavnih moči, delodajalci so pa iskali 2004 delavcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 317. Delo iščejo pisarniške moči (75), trg. sotrudniki in prodajalke (102), ekonomski in oskrbniki (36), železostrugarji in kovači (39), mehaniki in elektrotehniki (28), krojači, šivilje, čevljarji (21), natakarji in natakariice (36), kuharice, služkinje, sobarice itd. (87) itd. V delo pa sprejme posredovalnica 500 rudarjev za Bosno, mizarje, zidarje, strezače k zidarjem, slikarje, čevljarske pomočnike, dninarje, hlapce vseh vrst, služkinje, kuharice, sobarice itd.

PAVEL KUCHAR,
KAVARNAR,

HELA KUCHAR
ROJ. HÖRMANN
HČI BIVŠEGA KAVARNARJA,
POROČENA.

Odvetnik

dr. Rud. Ravnik

naznanja, da je preselil svojo odvetniško pisarno iz Bismarkove ceste št. 11 v **Mariboru** v **Sodnijsko ul. št. 14, I. nadst.** (pred sodnijo)

POZOR!

Biči iz usnja . . .	K	2.50
jermenje za cepe . .	"	2.50
goži za cepe . . .	"	2.50
kose 70—100 cm		
dolge a K 12—do	"	16.—
brusni kamni a . .	"	2.50
srpi a K 5.50, 6.—	"	6.50
glavni roboči lepo		
pisani a . . .	"	16.—
moške predpasnike	"	6.—
ženske predpasnike	"	4.—
K 12—do . . .	"	16.—
oxford srajce za		
fante	"	45.—
plavotisk, cefiri, oxfordi, platno		
belo, klot črni batisti. — Raz-		
pošilja po celem kraljestvu		

Kom. skladišče

ALOJZIJ GNIUŠEK,

Maribor Glavni trg št. 6
Trgovci znaten popust.

Svinjske kapljice proti
svinjski rdečici

priporoča lekarna **F. PRUL**, Maribor, Glavni trg. Cena steklenici 2 K. Če hočete ohraniti svinje zdrave, naročite takoj te izborne kapljice. 1161—79

Mizarji pozor!

Posteljno okove prodaja na debelo in drobno.

Mizarska zadr. v Mariboru
Grajski trg št. 3.

Prevzamem sodarska dela vsake vrste. Tomažič Peter, Mlinska ul. 11, Maribor. 1218—88

50 m blaga ženskega a 14—16 K
proda Gaswerkstraße 19, vrata 2, Maribor. 86